

CRNA GORA

JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju - Podgorica

PROGRAM RADA

za 2021. godinu

Podgorica, novembar 2020. godine

UVOD

JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju-Podgorica (u daljem tekstu JU Dnevni centar), kako je to definisano Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Službeni list CG", br. 27/13, 01/15,42/15,47/15,56/16 i 66/16, 01/17, 31/17, 42/17, 50/17) je ustanova koja vrši djelatnost iz oblasti usluga socijalne i dječje zaštite - podrška za život u zajednici. Svrha usluge dnevnog centra sastoji se u unapređenju kvaliteta života osoba sa smetnjama u razvoju u vlastitoj socijalnoj sredini kroz održavanje i razvijanje socijalnih, psiholoških i fizičkih funkcija i vještina, kako bi se u što većoj mjeri osposobili za samostalan život.

Programom rada utvrđuju se aktivnosti i zadaci JU Dnevni centar, u skladu sa Odlukom o osnivanju JU Dnevni centar ("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi", br. 13/15, 53/17), Statutom JU Dnevni centar, ("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi", br. 27/15, 53/17), a koji su usmjereni u pravcu stvaranja uslova za optimalan razvoj vještina i zadovoljavanje potreba za korisnike usluga i njihove porodice.

Osnov za podnošenje godišnjeg Programa rada sadržan je u članu 101 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Sl. list RCG", br. 27/13,01/15,42/15,47/15, 56/16 i 66/16, 01/17, 31/17, 42/17, 50/17), kojima je propisana dužnost javnih ustanova da donose Program rada za tekuću godinu.

Program rada JU Dnevni centar za 2021. godinu urađen je u skladu sa Uputstvom o izradi godišnjeg programa rada i izvještaja o radu i ostvarivanju funkcija lokalne samouprave.

SADRŽAJ:

✓ Planirane aktivnosti.....	4
✓ Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih.....	9
✓ Sredstva potrebna za realizaciju programa.....	10

PLANIRANE AKTIVNOSTI

JU Dnevni centar nastavlja kontinuirano popunjavanje kapaciteta, unapređivanje kvaliteta servisa pružanja podrške djeci i omladini sa smetnjama u razvoju na nivou lokalne zajednice kroz osmišljene programske aktivnosti, uvođenje novih oblika radno-okupacionih aktivnosti, promociju inkluzije osoba sa invaliditetom u društvenu sredinu, kao i realizaciju edukacija namijenjenih ovladavanju savremenim metodama rada sa djecom i omladinom sa smetnjama u razvoju. Programom rada predviđene su oblasti u okviru kojih su planirane i struktuirane raznovrsne aktivnosti radi svakodnevne primjene prilikom pružanja usluge Dnevnog boravka i usluge Dodatne stručne pomoći. Kao opšti ciljevi tih djelatnosti izdvajaju se: podsticaj razvoja novih znanja i vještina (komunikacijskih, socijalnih, životnih vještina, kao i vještina za prepoznavanje i rešavanje problema), ohrabrvanje učešća korisnika u aktivnostima u zajednici, podrška u socijalnoj inkluziji, kao i podsticanje što veće samostalnosti u svakodnevnim aktivnostima u skladu sa snagama i potrebama korisnika.

Životne vještine

Ova oblast ovuhvata široku lepezu aktivnosti koje se svakodnevno sprovode sa korisnicima od ulaska u Dnevni centar pa sve do polaska kući i to, kako spontano, tako i kroz simulaciju, demonstraciju, ponavljanje i bazira se na pružanju podrške u razvoju vještina i znanja potrebnih za život u zajednici. Razvoj i održavanje životnih vještina se nameće kao jedna od prioritetnih oblasti u radu sa svim našim korisnicima pri čemu ujedno predstavlja i temelj za što veće osamostaljivanje djece i omladine sa smetnjama u razvoju u svakodnevnom životu.

Socijalne vještine

Bez usvajanja opšteprihvaćenih obrazaca ponašanja i usmjeravanja korisnika u pravcu adekvatnog ostvarivanja odnosa sa vršnjacima, grupama iz neposrednog društvenog okruženja ili pak nepoznatim osobama (upoznavanje), rad na unapređenju opšteg kvaliteta života korisnika bi bio nepotpun. Kao društvena bića svi ljudi imaju motiv za pripadnošću i potrebu da ostvaruju socijalne relacije sa drugima, pa je od velikog značaja da našim korisnicima pružimo optimalan trening socijalnih vještina, te da im damo na raspolaganje sredstva (znanja i vještine) ostvarivanja i održavanja takvih kontakata. Osim toga veliki značaj se pridaje socijalno-emocionalnom sazrijevanju, razumijevanju i interpretaciji emocija

kod sebe i drugih, kao i usvajanju socijalnih pravila kako bi se prevazišlo problematično ponašanje, a ustalili opšteprihvaćeni obrasci ponašanja.

Kognitivne sposobnosti i motoričke vještine

Još jedna od prioritetnih oblasti rada kod većine korisnika koja obuhvata niz aktivnosti su: pružanje podrške u govorno-jezičkom razvoju i komunikacijskim vještinama, preko razvoja vještina zaključivanja, uviđanja, prepoznavanja i rešavanja problema, pa sve do senzorne stimulacije i podrške u razvoju grube, fine i grafo-motorike. Korisnici koji nemaju razvijenu verbalnu komunikaciju imaće prilike da unaprijede komunikacijske vještine i kognitivne sposobnosti pomoću asistivne tehnologije uz podršku defektologa, kroz niz sistematizovanih tretmana unaprijed planiranih na osnovu prethodne stručne procjene snaga i potreba korisnika. Tako se radi na omogućavanju izražavanja potreba, želja i mišljenja kod korisnika koji imaju najviše poteškoća da se izraze na način na koji ih drugi mogu lako razumjeti.

Rad, okupacija i edukacija

Osim neposrednih benefita kao što su: sticanje novih znanja i vještina, unapređenje motorike, adekvatno usmjeravanje i održavanje pažnje, kao i razvijanje radnih navika, radno-okupacione radionice podrazumijevaju stvaralački i kreativni rad korisnika. U vremenskim intervalima od 6 mjeseci smjenjivaće se setovi radionica sa različitim temama: kulinarske radionice, orijentacija u prostoru, likovne/kreativne radionice, zanatlijske radionice i sl. Planirano je i povezivanje više edukativnih radionica u cjeline sa zajedničkim ciljem uviđanja svrhe u svakodnevnom životu, slobodnom vremenu, domaćinstvu i društvu.

Podrška u socijalnoj inkluziji

Korisnici tokom boravka u Dnevnom centru na kvalitetan način provode slobodno vrijeme, učestvuju u rekreativnim i relaksirajućim aktivnostima, socijalizuju se, provode vrijeme sa vršnjacima, u prijateljskoj atmosferi zajednički proslavljaju rođendane i praznike. Učešćem na kulturno-zabavnim događajima, posjetama ustanovama lokalne zajednice, kao i kroz upoznavanje sa radom istih, prisustvom i učešćem na sportsko-rekreativnim događajima, obilaskom muzeja, galerija, odlaskom u bioskop i pozorište, učešćem u radionicama koje su dio Dana nauke u Podgorici, kao i organizovanjem šetnji i izleta, postiže se integracija korisnika u društvenu zajednicu.

Podrška porodici

Kontinuirana saradnja roditelja i Dnevnog centra je neophodna za pravilan razvoj i napredovanje korisnika, a istovremeno doprinosi unapređivanju rada stručnih radnika i razvoju roditeljske uloge. Osnovni principi saradnje sa porodicom baziraju se na njegovanju partnerskog odnosa, poštovanju ličnosti roditelja, profesionalnom odnosu prema dobijenim informacijama i poštovanju privatnosti porodice.

U cilju unapređenja kvaliteta odnosa sa roditeljima smatramo da mora doći do svakodnevne saradnje, pa su planirane psihosocijalne i edukativne radionice za roditelje koje će se uz redovne roditeljske sastanke organizovati u Dnevnom centru. Neposrednom komunikacijom izmedju stručnih radnika i roditelja dolazi se do informacija o djitetovom ponašanju, aktivnostima u centru ali i novonastalim okolnostima u porodici, koje mogu uticati na ponašanje korisnika tokom boravka u Dnevnom centru. Svi stručni radnici su i saradnici roditelja, koji se često nađu u situacijama i dilemama koje ne znaju na koji način da riješe i tada im je stručna pomoć dobrodošla. U nastojanjima pružanja što veće podrške roditeljima intenziviraće se saradnja sa voditeljem slučaja iz nadležnog Centra za socijalni rad, pa će se učvrstiti relacija JU CSR-JU Dnevni centar-porodica što je osnov sveobuhvatne podrške prilikom implementacije usluge Dnevnog boravka. Planirani su zajednički izleti sa roditeljima i korisnicima, a sve u skladu sa odvijanjem epidemiološke situacije u zemlji.

Usluge koje pružamo korisnicima kontinuirano se unapređuju implementacijom novih i prilagođenih programskih aktivnosti, uvođenjem novih oblika radno-okupacionih aktivnosti,kroz promociju inkvizije osoba sa invaliditetom u društvenu sredinu, kao i edukaciju tj.stručno usavršavanje zaposlenih. Pružanje usluga podrazumijeva konstantnu podršku svakom korisniku sa ciljem dostizanja optimalnog nivoa individualne samostalnosti za život u zajednici. Zaposleni u JU Dnevnom centru pružaju usluge kroz: dnevni boravak za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju, osmočasovnu njegu, psihosocijalnu i medicinsku rehabilitaciju, individualni i grupni rad sa djecom na osnovu individualnih programa rada, vaspitno-obrazovni rad u kojem se stiču vještine neophodne za svakodnevni život, socijalizaciju, besplatan prevoz, ishranu, održavanje njege i lične higijene, savjetodavni rad i edukacija za roditelje, dodatnu stručnu pomoć djeci sa smetnjama u razvoju koja pohađaju

vaspitno-obrazovne ustanove i slobodne i dodatne aktivnosti u skladu sa Statutom JU Dnevni centar.

Teme grupnog rada koje se planiraju unaprijed na nedeljnom i mjesecnom nivou će se dodatno prilagoditi potrebama korisnika i sistematizovati u cjeline koje se smjenjuju na polugodišnjem odnosno kvartalnom nivou u zavisnosti od grupe u kojoj se implementiraju. Sve aktivnosti planirane ovim dokumentom biće usklađene sa oblastima rada propisanim u Pravilniku o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici. Tokom radne nedelje planirano je sprovođenje po 5 radionica u svakoj grupi korisnika i to iz različitih oblasti rada. Osim toga, defektolog, vaspitač i radno-okupacioni terapeut sprovode svakodnevno individualne tretmana pokrivajući potreba svakog korisnika, a sve u skladu sa Individualnim planom rada sa korisnikom. Cilj tretmana je razvijanje i poboljšanje adaptivnog ponašanja i reakcija na zahtjeve okoline, poboljšanje kognitivnih i govorno-jezičkih sposobnosti i školskih vještina, razvijanje ličnih i socijalnih sposobnosti kod djece i omladine sa smetnjama u razvoju. Fizioterapeut na osnovu IPR, pregleda i izvještaja fizijatra i svoje procjene kreira za svakog korisnika fizioterapeutski karton, planira i sprovodi svakodnevno individualne tretmane sa korisnicima pokrivajući potrebe svih korisnika.

Svakog radnog dana u periodu od 8 do 16 časova korisnicima je omogućena potpuna briga i njega, tako da njihovi roditelji mogu obavljati radne i druge obaveze, a samim tim poboljšati svoje materijalno stanje. Kao što je i do sada bila praksa, svaki novi korisnik procjenjuje se na osnovu neposrednog razgovora sa istim ili sa njegovim zakonskim zastupnikom, licima značajnim za korisnika i analizom dokumentacije. Tom prilikom procjenjuje se: stanje, potrebe, snage i rizici korisnika na osnovu kojih se definišu vrsta, učestalost i stepen podrške koja je korisniku potrebna za svakodnevne djelatnosti. Takođe se vrši procjena mogućnosti uključivanja drugih lica značajnih za pružanje podrške korisniku, a utvrđuje se i stepen potrebne podrške za svakog pojedinca.

Dobijeni podaci se koriste za kreiranje individualnog plana za korisnika (IPR-SK) koji se sačinjava u skladu sa širim planom usluga i mjera uputnog Centra za socijalni rad, kao i na osnovu rezultata procjene, odnosno identifikovanih prioritetnih potreba korisnika, sposobnosti i prepoznatih rizika u odnosu na sadržaj usluge. IPR se sastavlja timskim radom voditelja slučaja iz nadležnog Centra za

socijalni rad, roditelja i stručnog tima, a sve u cilju zajedničke sistematizacije oblasti rada i aktivnosti, kao i konkretizacije ciljeva rada sa korisnikom. U sproveđenju plana rada sa korisnicima najvažnija načela su poštovanje snaga, potreba i interesovanja korisnika u skladu sa njihovim uzrastom i afinitetima.

U skladu sa uzrastom, interesovanjima i potrebama za dodatnom stručnom pomoći, korisnici će biti podijeljeni po grupama i sa svakom grupom realizovaće se unaprijed osmišljene aktivnosti iz dnevnog, nedeljnog, mjesecnog i godišnjeg plana rada koje su utvrđeni od strane stručnog tima. Aktivnosti se smjenjuju po ustaljenom dnevnom ritmu dana, individualizovane su, usmjerene na korisnika i sadržajno su korisniku bliske i razvojno podsticajne. Dnevne aktivnosti u koje su korisnici uključeni smjenjuju se prema unaprijed utvrđenom redoslijedu i u određenom prostoru a sve u skladu sa ritmom dana koji je koncipiran na sledeći način:

RITAM DANA:

- 08:00-09:00 Dolazak i identifikacija korisnika,
09:00-09:30 Higijena ruku , serviranje doručka
(samozbrinjavanje) i doručak
09:30-10:30 Njega korisnika, senzorna stimulacija/centri interesovanja/individualni rad
10:30-11:00 Relaksacija uz muziku/individualni rad
11:00-11:30 Socijalizacija/individualni rad
11:30-12:00 Higijena ruku i užina
12:00-13:00 Radionica/individualni rad
13:00-13:30 Fizičke aktivnosti/individualni rad
13:30-14:00 Higijena ruku i ručak
14:00-15:00 Njega korisnika, senzorna stimulacija/centri interesovanja
15:00-16:00 Priprema za odlazak i odlazak kući
15:00-16:00 Konsultacije sa roditeljima

Saradnja sa roditeljima započinje po priјemu korisnika, a nastavlja se u fazi planiranja, sproveđenja i evaluacije usluge. Roditelji su upoznati o svim aktivnostima u kojima su uključena njihova djeca, individualnim planovima koji se pišu za svakog korisnika, o svim promjenama u ponašanju ili zdravstvenom stanju, odlascima na izlete, učešćima u raznim sadržajima u našoj ustanovi i van nje, pri čemu svaki roditelj ima mogućnost da svakog radnog

dana dođe na konsultacije sa stručnim timom dnevnog centra u periodu od 15 do 16 časova.

JU Dnevni centar će nastaviti saradnju sa nadležnim institucijama, organizacijama i subjektima (vaspitno-osnovnim ustanovama, resursnim centrima, zdravstvenim ustanovama, kulturnim institucijama, nevladinim organizacijama i drugim subjektima) koji su od značaja za podizanje kvaliteta rada dnevnog centra, a u cilju zadovoljavanja potreba korisnika i ostvarivanja njihovih prava. U narednoj godini nastaviće se sa unaprijeđenjem medijske vidljivosti i transparentnosti rada JU Dnevni centar, ažuriranjem veb sajta, štampanjem promotivnog materijala i učešćem u različitim aktivnostima medijske promocije.

BROJ I KVALIFIKACIONA STRUKTURA ZAPOSLENIH

Program rada JU Dnevni centar, realizovaće kadar koji je predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Struktura zaposlenih u JU Dnevni centar obuhvata sljedeća radna mjesta: direktor, pravnik, tri stručna radnika (defektolog, radni terapeut, vaspitač) i saradnici (fizioterapeut, dvije njegovateljice, medicinski tehničar i vozač-asistent). Broj i struktura zaposlenih zavisi od broja korisnika i potreba JU Dnevni centar shodno standardima koji važe za ovu oblast.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih

kvalifikacija	direktor	pravnik	stručni radnici	saradnici	ukupno
VSS	1	1	3	1	6
SSS				4	4

Za sljedeću godinu je predviđeno angažovanje dodatnog osoblja kroz Program Javnih radova koji je i u prethodnom periodu podržao Zavod za zapošljavanje Crne Gore, u cilju što boljeg i kvalitetnijeg pružanja usluga korisnicima JU Dnevni centar.

Pored navedenog, u okviru programa stručnog osposobljavanja visokoškolaca koji sprovodi Vlada Crne Gore, tokom 2021.godine stručnu praksu u JU Dnevni centar obavljaće jedno lice (socijalni radnik/ica) i na taj način steći znanja i vještine za samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka.

Takođe, i u narednoj godini ćemo nastaviti realizaciju studenske prakse studenata Fakulteta političkih nauka/predmet

praksa u socijalnom radu koje je veoma značajno iskustvo za studente.

SREDSTVA POTREBNA ZA REALIZACIJU PROGRAMA

Prihode JU Dnevni centar činiće sredstva Glavnog grada i sredstva Ministarstva rada i socijalnog staranja Vlade Crne Gore namijenjenih za boravak djece i mladih sa smetnjama u razvoju, na osnovu rješenja o korišćenju usluge JU Centra za socijalni rad za Glavni grad Podgorica, opština u okviru Glavnog grada Golubovci i opština Tuzi. S obzirom da Budžet Glavnog grada u svom radu koristi trezorsko poslovanje, to se svi prihodi potrošačkih jedinica, a samim tim i JU Dnevni centar, usmjeravaju na žiro račun trezora Glavnog grada.

Tabela 1. Budžet JU Dnevni centar za 2021. godinu

Ek. klasa	Ek. klasa	OPIS	Budžet 2021.
411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	125.400,00
	4111	<i>Neto zarade</i>	75.600,00
	4112	<i>Porez na zarade</i>	10.400,00
	4113	<i>Doprinosi na teret zaposlenog</i>	27.100,00
	4114	<i>Doprinosi na teret poslodavca</i>	10.700,00
	4115	<i>Opštinski prirez</i>	1.600,00
412		Ostala lična primanja	11.100,00
	4123	<i>Naknada za prevoz</i>	4.400,00
	4127	<i>Ostale naknade</i>	6.700,00
413		Rashodi za materijal	8.900,00
	4131	<i>Administrativni materijal</i>	4.200,00
		<i>Kancelarijski materijal</i>	500,00
		<i>Sitan inventar</i>	500,00
		<i>Sredstva higijene</i>	1.200,00
		<i>Rezervni djelovi za opremu</i>	500,00
		<i>Radna odjeća i obuća</i>	1.000,00
		<i>Ostali administrativni materijal</i>	500,00
	4132	<i>Materijal za zdravstvenu zaštitu</i>	500,00
		<i>Medicinski materijal</i>	500,00
	4133	<i>Materijal za posebne namjene</i>	1.200,00

Ek. klasa	Ek. klasa	OPIS	Budžet 2021.
		<i>Publikacije, časopisi, službeni listovi</i>	200,00
		<i>Ostali materijal za posebne namjene</i>	500,00
		<i>Didaktički materijal</i>	500,00
	4134	Rashodi za energiju	<u>3.000,00</u>
	<i>Troškovi električne energije</i>		3.000,00
	Rashodi za usluge		9.400,00
414	4141	Službena putovanja	2.000,00
	4143	Komunikacione usluge	1.000,00
	Usluge stručnog usavršavanja		1.500,00
	4149	Ostale usluge	4.900,00
	<i>Usluge prevodenja, štampanja, umnožavanja i medijske usluge</i>		400,00
415	<i>Usluge Instituta za javno zdravlje</i>		800,00
	<i>Izletničke ture, usluge prevoza, plivanje, jahanje</i>		2.500,00
	<i>Ostale ugovorene usluge</i>		1.200,00
	Rashodi za tekuće održavanje		1.000,00
	4153	<i>Ostalo tekuće održavanje opreme</i>	1.000,00
419	Ostali izdaci		4.500,00
	4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	3.000,00
	4194	Osiguranje	300,00
	4196	Komunalne naknade (voda, kanalizacija, odvoz smeća i održavanje čistoće)	1.200,00
431	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru		4.800,00
	4319	<i>Transfer za troškove kuhinje</i>	4.800,00
Ukupno:			165.100, 00

Određena sredstva za poboljšanje uslova rada i kvaliteta pružanja usluga, unapređenja sadržaja boravka, planiramo obezbijediti putem apliciranja sa predlozima projektnih ideja kod aktuelnih donatora, kao i putem donacija i poklona.

